

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izveniši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Kokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znesek
za odgovor.

Račun pri postnem ček. uradu štev. 18.638

Bodite dosledni.

Poročali smo pred kratkim, da je beograjska občina uvedla poseben davek za prečanske podjetnike. Naša prestolica, ki sicer tako blesteče deklamira o edinstvu države, misli, da mora zaradi ne-lepega dobička par svojih podjetnikov, razdeliti državo s posebnimi carinskimi mejami. Zakaj to kar Beograd, bi mogel storiti tudi Zagreb, Ljubljana in druga mesta in kmalu bi prišli tako daleč, da bi bila sploh vsaka trgovina v državi nemogoča. Vse to pa pod geslom edinstva.

Včeraj smo poročali, da se ustanovi v Beogradu Srbski Sokol. Prestolnemu Beogradu torej Jugoslovanski Sokol ne zadostuje, pa čeprav je ta odločno na stališču narodnega in državnega edinstva. Beograd je le za tako edinstvo, ki pomeni skrajni plemenski šovinizem, ker zakaj bi drugače snoval svojega posebnega Sokola. Zlasti še, ko ima srbskih šovinističnih društev že v izobilju. Spominjamo samo na Srnao.

Bosanski poslanec Hadži Kadić pa piše v »Domu« kako, da so se Srbi razburili vsled Radićevega poziva, da se muslimani opredele za Hrvate. Ogenj v strehi pa bi bil, če bi Hrvati protestirali, ko so radikali poudarjali, da so v Bosni samo Srbi, ker so Srbi Bosno osvojili s sabljo.

Da omenimo še bolj znano stvar. Vsi vagoni brez razlike, ki jih je dobila naša država na račun reparacij, so označeni kot vagoni Srbskih državnih železnic. In vsem srbskim pristašem edinstva se to zdi naravno.

V praktičnem življenju more vsakdo od nas dnevno konstatirati ista nesoglasja. Govori se o edinstvu, misli pa se o nadvladi. In če se prečan takemu mešanju pojmov upre, potem planejo nanj, ker da je separatist. Ampak ni on separatist, temveč separatist je tisti, ki vedno vidi in misli le na sebe. Separatisti so srbski hegemonisti, ki se smatrajo kot nekaj posebnega in ki rušijo državno edinstvo, čeprav ga imajo vedno na jeziku.

Zato bi bil čas, da bi ti frazerji edinstva že postali enkrat dosledni. Če poslavlja Beograd carinske meje, potem naj ne deklamira o edinstvu in naj molči, če tudi drugi hočejo očuvati svoje avtonomne pravice. Da bi Beograd vse vire iz države centraliziral v svojih mejah, sam pa se zaprl s carinsko mejo od ostale Jugoslavije, je nezmisel, ki je ne prenese tudi največji nered.

Nobene pravice pa tudi nima govoriti o edinstvu tisti Beograd, ki snuje posebnega Srbskega Sokola. Če hočejo biti Srbi za vsako ceno samo Srbi celo tam, kjer so Hrvati in Slovenci Jugoslovani, potem naj Beograd tudi lepo molči, kadar Slovenci branijo svoj nacionalni jezik, kadar z lastnimi sredstvi delujejo za dvig slovenske kulture. Ne bomo pa trpeli, da bi Beograd nam govoril o edinstvu, sam pa delal drugače. Najprej naj Beograd dokaže, da je res za narodno edinstvo in šele potem bomo govorili dalje.

Ni večje neresnice, kakor je trditev o slovenskem separatizmu. In ni večje predrznosti, kadar očita to Beograd. Nihče ni s takim ognjem pozdravil ujedinjenja ko Slovenci, nihče pa tudi ni tak separatist kakor so oni krogi, ki vladajo v Beogradu. Beseda o amputaciji ni padla s slovenske, temveč s srbske strani in že to dejstvo pove vse.

Treba enkrat jasnosti tudi v teh stvarih. Ne gre, da se na eni strani sme govoriti o kraljevini Srbiji, da pa se ne

Seja radikalnega kluba.

OSTRA KRITIKA LJUBE JOVANOVIĆA O DOSEDANJEM VLADNEM DELU.
— SPORAZUM SE NI IZ VAJAL. — GOVOR PAŠIĆA.

Beograd, 18. februarja. Včeraj popoldne je imel radikalni klub svojo sejo od 4. in pol do 8. Seja je bila zelo zanimiva, ker so na njej v glavnem razpravljali o včeraj objavljenem besedilu sporazuma med radikali in radićevci. Govorilo je več uglednih prvačkov stranke, med njimi sam Nikola Pašić.

Prvi je povzel besedo Ljuba Jovanović. Omenjal je korist sporazuma, a je rekel, da je besedilo sporazuma nejasno in da se v njem nič ne govori o tem, če je bil v času pogajanj z radićevci Sv. Pribičević o vsem obveščen ali ne. **Sporazum se ne izvršuje**, ker se z radikalne strani ne predlagajo zakoni, ki bi se po sporazumu morali predlagati. Protestira proti sistemu nameščanja občinskih komisarjev in dela za to odgovornega ministrski svet. Zahteva, da se čim prej izvedejo **samoupravne volitve**. Dalje zahteva, da ostane parlament čim dalje časa zbran, ker je sposoben za delo. V tem pogledu je njegovo mišljenje, da je naloga skupščine samo ena: **delo, delo in samo delo**. Od vlade zahteva, da dela na to, da se izvede sporazum, ker ni dovolj, da ostane sporazum samo na papirju. Nato govori o proračunu in zahteva, da se v proračunu doseže ravnotežje, da se delovanje posrednih ministrov spravi v sklad z ustavo in da se izvrši centralizacija proračuna, kakor je določeno to v ustavi.

Milorad Vujić, bivši minister notranjih del, zamerja zakonodajnemu odboru, da nič ne dela in da tudi ni zmožen za delo.

Minister za pravosodstvo Marko Gjurčić odgovarja predgovornikom, v glavnem Ljubi Jovanoviću, da je že mnogo zakonov pripravljenih od radikalne stranke, kakor n. pr. zakon o sednikih, zakon o ustroju sodišč in o državnem pravdnstvu. Ti zakoni še niso predloženi narodni skupščini, ker so v tesni zvezi s civilnim sodnim postopnikom, ki bo te dni predložen skupščini.

Velja Vukićević priznava, da je sporazum sicer dober, a s tem sporazumom je tako, kakor bi ga ne bilo, ker se nič ne dela po sporazumu.

Nato je ob največji pozornosti članov

kluba povzel besedo Nikola Pašić. Pašić pomirja narodne poslance in zagotavlja, da je situacija normalna in povoljna. So sporpe točke, a vse te sporpe točke se bodo na miren način izravnale, oziroma so že deloma izravnane. Potem razlaga, kako je prišlo do razbitja koalicije s Svetozarjem Pribičevićem in pravi, da se je on do zadnjega trenutka zavzemal za to koalicijo in da je Svetozarja Pribičevića vedno informiral o poteku pogajanj z radićevci. Zahteval je, da ostane Svetozar Pribičević minister v novem kabinetu in to je Pribičević sam želel, toda radićevci so Pribičevića kategorično odklonili. Nato navaja historijat čelga sporazuma, kako so potekala pogajanja itd.

Svetozarju Pribičeviću je svetoval, da vadi napram vladi doberhotno opozicijo, ker je z aktom sporazuma pristal St. Radić na pregram narodnega bloka. Potem je svetoval Pribičeviću, da zavzame mirno stališče napram vladi. V zadnjem času, še prej ko je bil podpisan sporazum, je Pribičevića še enkrat opozoril na to, na kar pa Pribičević ni hotel pristati. Pribičević in najmerodajnejši faktor v državi sta bila točno informirana o poteku pogajanj in Pašić je šele potem odobril sporazum.

Govori nadalje o važnosti sporazuma za novo državno misel in za ureditev naših razmer. **Sporazum pomeni preporod naše države** misli in naroda in brez njega je napredek države nemogoč. Govori o naši narodni osvoboditvi in pravi, da se je vse to, kar nam je priznala senžermenska pogodba, doseglo z zaslugo Srbije v vojni in s težnjo naših zaveznikov, da se ne ustanavljajo male države, nikakor pa ne zaradi raznih odločitev narodnih svetov in hrvatskega sabora.

H koncu izjavlja Pašić, da si bo z vsemi silami prizadeval, da se izvede sporazum in je prepričan, da je to edina pot, da se more očuvati in okrepiti naša država. Besedilo sporazuma je objavljeno, da se lahko vidi, kdo se bo držal sporazuma in kdo se ga ne bo.

Po Pašićevem govoru je bila seja zaključena.

POLICIJA BO ZMAGALA PRI ROMUNSKIH VOLITVAH.

Bukarešta, 18. februarja. Danes se bodo vršile v Rumuniji občinske volitve. Volilna kampanja se vodi z vso ostroščjo, čeprav so pred kratkim vladne in opozicijske stranke objavile, da volitve nimajo političnega značaja. Že pri sami predložitvi kandidatskih list pred volitvami pa so dosegli liberalci ogromno premoč, ker je liberalna stranka že dosedaj brez glasovanja dobila 4249 občin, medtem ko je opozicija dosedaj dobila le 32 občin. Skupno število občin v

Irpi, če se zahteva združena Slovenija. Pravica mora biti za vse enaka.

In zato naj bo Beograd dosleden. Ali naj sam prične res izpovedovati in vršiti narodno edinstvo ali pa naj molči, če drugi slede njegovim dejanjem, ne pa njegovim praznim besedam. Ker tako daleč pa vendarle še nismo, da bi imeli v Jugoslaviji dvojno logiko in dvojno moralo in sicer eno za gospode, drugo pa za kmete.

Ne, logika je ravno tako samo ena ko morala in tudi separatistični Beograd bo moral še to spoznati!

Rumuniji znaša okrog 8700. Tako imajo liberalci že pred volitvami skoro polovica občin v svojih rokah. Če se namreč v kaki občini predloži samo ena kandidatska lista brez drugih kandidatov, se po veljavnem volilnem zakonu ta lista v 24 urah avtomatično proglasi za izvoljeno. Ministrstvo notranjih zadev pričakuje rezultatov o predložitvi list še iz 3 okrožij s 304 občinami. Dosedaj so bile avtomatično sprejete liste v 14 mestih, čaka pa se še na izid iz 50 mest. Volilni boj se bo vršil le še v ostalih 110 mestih. Ugoden položaj liberalcev, ki se je pokazal že, predno so se volitve začele, je vzbudil veliko ogorčenje pri opoziciji, ki čaka le s prav malo izgleda na končni izid.

SEJA SKUPŠČINE.

Beograd, 18. februarja. Na včerajšnji seji je prišlo do velikega besednega duela med dr. Trumbićem in St. Radićem. Najprej je govoril dr. Trumbić. Odgovarjal mu je St. Radić. V sled neprestanih medklincev je bil Trumbić trikrat opomnjen k redu, nakar se je celo sklepalo, če se naj Trumbić izključi od praj seji ali ne. Predlog pa je bil odklonjen.

Situacija stabilizirana.

RADIKALNI IN RADIĆEVSKI KLUB
ODOBRILA BESEDILO SPORAZUMA.

Beograd, 18. februarja. Po včerajšnji seji narodne skupščine se je ukoreninilo v vseh političnih krogih prepričanje, da je situacija povsem pomirjena in da bo mogoče v ministrskem svetu nadalje delati na tem, da se bodo opravljali po vrsti posli v narodni skupščini in da se bo našel temelj za reševanje vseh državnih vprašanj, ki se bodo pojavila v narodni skupščini in v političnem življenju sploh.

Včerajšnji govor St. Radića je vso vladno večino popolnoma zadovoljil, zlasti oni deli govora, v katerih je Radić naglašal, da so odnosi med vladnimi strankami prav pristrčni in zadovoljivi.

Včeraj popoldne sta bila dva za politično situacijo zelo važna sestanka klubov, in sicer radikalnega kluba in HSS kluba. V obeh klubih se je diskutiralo o politični situaciji glede na objavljeno besedilo sporazuma. V radikalnem klubu je bila diskusija zaključena brez vsakega glasovanja in je bila v glavnem mirna, čeprav je tu in tam padla kaka pripomba o potrebi, da se dajo nekatera pojasnila. Radikalni klub je sinoči sprejel sporazum tako, kakor je stiliziran v objavljenem besedilu. Istotako se je vzela na znanje situacija v klubu HSS, kjer je dajal St. Radić svojim poslancem potrebna pojasnila.

Od drugih važnih dogodkov bi bila omeniti avdienco Pavla Radića, ki se je mudil na dvoru od 6. in pol do 8. ure. Pavle Radić je odšel iz dvora na sejo kluba, da prisostvuje razgovoru, ki so se tam vodili.

V vseh političnih krogih vlada prepričanje, da se politični položaj razvija sedaj povsem normalno in da se bo v narodni skupščini, še preden bo sprejet proračun, dogodilo marsikaj važnega, kar bo značilno za presojo politike sporazuma v vrstah vseh parlamentarnih skupin.

V WASHINGTONU SE NIČ SKLENJENO.

Washington, 18. febr. Včeraj sta dr. Stojadinović in Gjurčić imela daljšo konferenco z Windstonom. Ker so finančni minister Melon in drugi člani ameriške komisije zelo zaposleni z delom na davčnem zakonu, izgleda, da ameriška komisija ne bo mogla še ta teden odgovoriti na nove predloge jugoslovanske delegacije. Odgovor se pričakuje v pričetku prihodnjega tedna. Razen pretresa o davčnem zakonu bo tudi razprava o ratifikaciji italijansko-ameriškega dogovora glede konsolidacije vojnih dolgov, ki se sedaj začne v senatu, precej vplivala na pogajanja med našo in ameriško delegacijo. Zato se ta pogajanja ne bodo tako hitro vršila, kakor se je prej pričakovalo. Glede na to bo tudi naša delegacija dalje časa ostala v Ameriki, kakor se je mislilo. Mislijo pa, da bo to koristno za končni uspeh naše stvari.

KOMERCIALIZACIJA DRŽAVNIH RUDNIKOV.

Beograd, 18. februarja. V ministrstvu za šume in rudnike se je sestavila komisija, katere naloga bo pregledati vse gradivo, ki se nanaša na stanje državnih rudarskih podjetij. Na podlagi tega gradiva bo morala komisija izdelati predlog, kako bi se najbolje uredilo vprašanje teh podjetij. Kakor smo izvedeli od merodajne strani, bo najbrže končno svojev predlog, da se vsa državna rudarska podjetja komercializirajo.

Po objavi besedila sporazuma.

Pred prečitanjem besedila sporazuma v radikalnem klubu je dejal g. Pašić, da je treba sporazum objaviti že zato, da se vidi, katera stranka se ne drži sporazuma in da bi se narod prepričal, da radikalna stranka ni sklepajoča ta sporazum odstopila niti od svojih strankarskega programa in niti od svojih volivnih gesel.

Argument, ki ga navaja g. Pašić je pravičen, toda pravilen je bil že mnogo prej in sicer najbolj dne 16. julija 1925, ko je bil sporazum podpisan. Tedaj je bil pravi moment za objavo besedila sporazuma in vsaka poznejša objava dokazuje, da ni bilo vse v redu tedaj, ko se je sporazum podpisal in da ni vse v redu sedaj, ko se besedilo objavlja.

Ker je objava prekasna, zato je tudi odpadla pričakovana senzacija. Pravzaprav ni javnost z objavo ničesar novega izvedela. Da so se radičevci izrekli za dinastijo Karađorđević, za ustavo in edinstvo države, je stara stvar, ki je vplivala senzacionalno edino z znanim govorom Pavla Radića. Tudi delovni program ni nobena novost, saj je bil v glavnem pogret v znani vladni deklaraciji, a še kljub temu čaka na svojo izpolnitev.

Objava sporazuma ni prinesla torej nobene senzacije in novinarji ter politiki se morajo že pošteno truditi, da najdejo v tem sporazumu kakšno kost, ki še ni bila ogledana. Pač pa je mogoča debata z ozirom na uvodne besede g. Pašića.

Ce je mislil g. Pašić s svojimi besedami, da je ostala radikalna stranka vedno ista, potem je imel prav. Tudi sporazum ni prav nič izpremenil radikalne politike. Kakršna je bila, taka je ostala. Če pa misli g. Pašić, da je s tem naredil poklon radikalni stranki, potem se po našem mnenju zelo moti. Ni v tem veličina stranke, da je vedno enaka, ker to vodi nujno do okostenelosti, temveč veličina stranke je v tem, da pokaže za vsak nov problem umevanje.

In nov problem je bil dan s sporazumom. Treba je bilo dokazati, da je zavladal v državni politiki nov duh, da beseda o enakopravnosti ni več fraza, temveč resnica. Treba je bilo dalje dokazati, da določbe ustave o svobodi tiska, o samoupravih pokrajin, o enakem obdačenju itd., niso veljavne le na papirju, temveč da veljajo tudi v življenju. In še vse polno drugih stvari je bilo treba dokazati, toda niti enega teh dokazov ni dala radikalna stranka. Nasprotno! Z reakcionarnim tiskovnim zakonom je bila ovržena določba ustave o svobodi tiska, z ohranitvijo prejšnje prakse pa je ostala tudi enakopravnost samo na papirju. In čeprav se obvezuje v sporazumu radikalna stranka, da bo izvedla ustavo, se to ni zgodilo in smo v tem oziru tam, kakor pred sporazumom.

Ampak radikalna stranka se je obvezala tudi v to, da bo njeno delovanje tako, da se polagoma zlijeva hrvaški in srbski narod v eno celoto. To pa je nemogoče, če ne zavladala popolna enakopravnost v vsej državi. Te temeljne zahteve pa radikalna stranka ni izvršila in zato je izgubil sporazum tudi svoj pomen. In ostal bo brez pomena tako dolgo, dokler radikalna stranka ne dokaže z dejanji, da je sporazum v resnici izpremenil njeno praktično politiko.

Še slabša pa je bilanca radikalne stranke, če primerjamo delavni program, kakor je razložen v sporazumu z dosedanjim delom vlade RR. Cela vrsta zakonov, ki bi morali biti že izglasovani od skupščine, niso niti izdelani in kaj šele, da bi bili predloženi skupščini.

Ne! Nobenega vzroka nima radikalna stranka, da bi se ponašala z ozirom na sporazum. In nobenega vzroka nima tudi Radićeva stranka, da bi bila na sporazum ponosna.

S sporazumom je prevzela HSS ideologijo, ki bi se dala zagovarjati le, če bi radikalna stranka, kot odločujoč faktor za delo vlade, docela izpremenila svojo politiko. Radikalna stranka tega ni storila in zato se je moglo opaziti, da je bila HSS tem bolj vznemirjena, čim dalje je trajal sporazum. Zakaj HSS je morala takoj s podpisom — in celo že prej — javno povedati, da je izpremenila svojo politiko in na shodnih označju, da je republika pokopana, toda vsega drugega, kar bi iz tega preklica moralo slediti, ni bilo. In zato je čisto naravno, da je prišlo do Radićevih govorov v Dalmaciji in Hercegovini in do spora med radikali in radičevci. Do tega spora je moralo priti in pride v kratkem znova, če obe stranki ne dokažeta, da sta spremenili svojo politiko.

Ce ne bodo radikali opustili vse, kar bi spominjalo na srbsko hegemonijo, potem se ni čuditi, če bo Stjepan Radić udaril na plemensko struno. In če na drugi strani Radić ne bo nehal s klicem: Hrvati skupaj, potem tudi ni čudno, če bodo radikali vztrajali na dosednji pretrani centralistični politiki.

Posebnost sporazuma je pač ta, da velja sporazum samo tedaj, kadar se po njem ravna vsi, ki so ga sklenili. Da se v tem oziru ne morejo ponašati ne radikali in ne radičevci, dokazuje besedilo sporazuma. Da se pa po njem ne mislijo ravnati niti v bodoče, dokazuje kriza, ki je izsilila objavo.

In tako stojimo danes tam, kjer smo bili pred 16. julijem. Sporazum je tu, manjka še dokaz, da je mišljen iskreno in da pomeni v resnici novo dobo.

Zeleli bi v interesu države ter naroda, da bi bil ta dokaz podan čim prej, čeravno ne moremo zakriti svojega skepticizma.

Rumunska politika.

SPORAZUM RUMUNSKÉ VLADE Z MADJARSKO MANJŠINO NA SEDMOGRAŠKEM.

Nasprotje med vladno liberalno stranko in opozicijo je prišlo z abdikacijo princa Karla do viška. Ker se obenem v kratkem izteče zakonodajna doba rumunskega parlamenta, je nastal silen boj za volilni mandat. Pri zadnjih volitvah v kmetijske zastope avgusta meseca 1. l. je doživela vlada poraz in zato je opozicija zahtevala, da pripade njej volilni mandat. Jasno pa je, da zmaga pri volitvah tisti, ki ima v svojih rokah policijski aparat. Zato je opozicija ko tudi vlada zahtevala volilno vlado za sebe.

V tem so liberalci nepričakovano razpisali občinske volitve. V tem hipu je postalo jasno, da bo dobila volilni mandat ona stranka, ki bo zmigala pri občinskih volitvah. Liberalci so z nepričakovanim razpisom volitev zadali težak udarec opoziciji. Prvič ni bila ta na volitve pripravljena, drugič pa so si z razpisom volitev zagotovili liberalci vodstvo volitev in s tem pomoč vsega vladnega aparata. Prvi učinek te mojskrske poteze je že tu.

V 3000 podeželskih občinah so bile vlozene samo vladne kandidatne liste in zato te proglašene kot izvoljene. Opozicija je bila namreč nepripravljena, toda svojo »dolžnost« je storil tudi vladni aparat.

Vseh občin pa je 9000. Dasi si je s prvo zmago vlada zelo izboljšala pozicijo, vendar njena zmaga še dolgo ni zagotovljena, ker med temi 3000 občinami ni itti ene večje.

Odločilnega pomena za izid občinskih volitev so v Rumuniji manjšine. Vsa večja mesta v Bukovini in Sedmograškem so v rokah manjšin, Nemcev in Madjarov. Novi upravni zakon sicer določa, da imajo predstojniki uradov mesto v občinskih svetih, toda premoč manjšin je v teh mestih tako velika, da to ne bi moglo uplivati na izid volitev.

Pričela se je torej tekma strank za naklonjenost manjšin. Opozicija je mogla mnogo obljubiti, toda malo dati, zato je bilo razumljivo, če so sklenile manjšine pakt z vladno stranko. Ta pakt bi moral seveda ostati tajen. Po indiskreciji pa je bil izdan in od opozicijskih listov objavljen.

Sporazum, sklenjen med madjarsko manjšino in liberalno stranko obsega sledečih

14 točk, na katere se je obvezala liberalna stranka.

1. Pravica rabe madjarskega jezika pred upravnimi oblastmi in pred sodiščem 1. in 2. instance. Ta pravica stopi v mestih, kjer so Madjari v večini, takoj v veljavo. Tam, kjer tvorijo najmanj 20 odstotkov prebivalstva pa v najkrajšem času. Kot Madjare se smatra vse tiste, ki se kot taki priznavajo, torej tudi židi.

2. Neomejeno priznanje avtonomije madjarskim cerkvam.

3. Prosvetni zakon se v tem smislu izpremeni.

4. Zagotovilo prostega razvoja za madjarska gledališča in kulturna društva.

5. Povrnitev vseh šolskih poslopij in pokopališč madjarskim cerkvenim občinam.

6. Povrnitev madjarske kulturne palače v Neumarktu in Aradu, madjarske hiše v Kronstadtu in konservatorija v Klausenburgu.

7. Vse ministrske odredbe morajo biti izdane tudi v madjarskem jeziku.

8. Notarski akti se smejo izgotoviti tudi v madjarskem jeziku.

9. Veleposelstva, ki ne presegajo 30 jehov, se ne sme razstaviti ali pa morajo dobiti lastniški odškodnino po tržni ceni.

10. Za Sedmograško in Banat bodo imenovani tudi madjarski sodniki ali vsaj taki, ki obvladajo madjarsko.

11. Vknjižbe v zemljiško knjigo se smejo vršiti tudi v madjarskem jeziku.

12. Napisi tvrdki in ulice smejo biti tudi v madjarskem jeziku.

13. Pravilnik o šolskem pouku se bistveno omili.

14. V madjarskih mestih imajo biti madjarski župani.

Koncesije, ki jih dovoljuje vladna liberalna stranka madjarski večini so torej obsežne in vsaj v volilnem boju jih bo vlada gotovo spoštovala. Kako bo potem, ko bodo glasovnice izgubile svojo čudežno moč, je seveda drugo vprašanje. Vsekakor pa so si Madjari s tem dogovorom zelo okrepili svojo stališče. Predvsem pa so dosegli to, da so priznani kot odločujoči politični faktor na Sedmograškem in v Banatu.

Politične vesti.

Napadi na St. Radića se v srbskem časopisju stalno ponavljajo. Zlasti »Politika« je v tem oziru marljiva. Ne tajimo, da daje St. Radić s svojimi govori dovolj povoda za napade. Toda beograjski listi bi morali, če bi Radić govoril tudi huje stvari, da pa pri tem ne bi zadel v beograjske interese. Ne zaleti Radića so vzrok napadov, temveč uspeh Radićeve agitacije v krajih, ki so bili dosedaj domena beograjske politike. To se jasno vidi iz same »Politike«. Z neprikritim strahom piše ta list, kak uspeh je dosegel St. Radić s svojim nastopom v Subotici. V

ta namen citira »Politika« poročilo »Jutarnjega lista«, v katerem se pravi, da Vojvodina še danes ni pozabila Radićevih besed, da morajo davki curljati, ne pa da se jih izžema. In dalje citira bunjevski list »Nevven«, ki piše, da so sedaj vsi Bunjevci Hrvati, hi zahtevajo, da se z njimi dopisuje v latinici.

Iz tega poročila se tudi vidi, da prestopajo Madjari v velikem številu h HSS in da samo bojaljivci ostajajo pri radikalih. Enako se glase poročila tudi iz Bosne. Muslimani se vedno bolj nagibajo na hrvatsko stran in v tem je vzrok, da je postal beograjski tisk

nervozen in da napada St. Radića. Umetna večina se ruši, hegemonija Beograda je ugrožena in v tem je jedro vsega spora. Nad 20 mandatov je dobila radikalna stranka, v Vojvodini, ker niso mogli Bunjevci in Madjari na volišča in rezultatov volitev bi bil čisto drug, če bi se volitve vršile svobodno. Zato nervoznost, zato napadi, ki bi takoj prenehali, če bi Radić govoril samo — nemumnosti, če ne bi bil nevaren.

»Križe ni in je ne bo!« Pod tem naslovom piše »Dome«: Križe ni zato, ker vlada med obema voditeljema koaliranih strank popolno zaupanje(?) in enako naziranje o absolutni potrebi ohranitve sporazuma in nadaljevanju zakonodajnega dela, kakor to zahtevajo interesi in življenje naroda. Med člani vlade je popolno medsebojno zaupanje z majhnimi izjemami, ki so nastale vsled razorne delovanja brezvestnih spletkarjev iz vrst drugih strank. Kolikor je bilo potrebnih pojasnil, toliko jih je predsednik HSS tudi dal predsedniku vlade in ministrskemu svetu, da se tako odstrani tudi zadnja sled nezaupanja. Vlada je po teh napadih od zunaj močnejša in slojejša ko prej. Vse vesti o nekakem varuštvo nad predsednikom HSS so popolnoma izmišljene. Enako vesti, ko da je ostal predsednik HSS v vladi samo zato, ker je baje prevzel neko posebne obveznosti in pristal na nekako kontrolo nad svojim delom v ministrstvu. Od ministra prosvete ni tega nihče zahteval in če ni zahteval, potem tega ni dobil.

»Poraz bolgarske vlade pri občinskih volitvah.« Po dosedanjih rezultatih je dobila vlada Ljapčeva pri občinskih volitvah samo 48 odstotkov vseh oddanih glasov. Opozicijski listi naglašajo, da mora vlada odstopiti, ker nima zaupanja ljudstva. Gospod Ljapčev pa je seveda drugega mnenja. Pravi, da je z rezultatom volitev zelo zadovoljen, ker je vlada zmigala pri svobodnih volitvah. Vidi se iz tega, da gospod Ljapčev ravno tako laže, ko gospod Cankov. Svobodne volitve pa vlada Demokratičeskega Zgovora. Eno izključuje drugo. Dokaz temu je tudi to, da so bili ravno v volilni dobi aretirani vsi zemljedelci, ki so verjeli v vladno amnestijo. — Nobenega dvoma ni, da se bo vlada potrudila in volilne rezultate tako polvorila, da bo večina njena. — Dovolj značilno pa je za mišljenje bolgarskega naroda, da si vlada s samim nasiljem ni mogla priboriti večine. S samim nasiljem ni mogla priboriti večine, temveč da si je morala pomagati še s falzifikati.

»Nova senzacija v falzifikatorski aferi.« »Abende« poroča iz Budapešte novo senzacijo, ki je prišla na dan preko dnevnika polkovnika Jankovicsa. V dnevniku omenja namreč Jankovics opetovano neko osebo, katero označuje vedno le z začetnico L. Med drugim pravi: »Na Dunaju sem se sestal z L. Ta mi je svetoval, da ponesem v tujino mesto velikih, samo manjših pakete ponarejenih bankovcev.« Na vprašanje, kdo je ta L., se je Jankovics obotavljal par tednov z odgovorom. Končno pa je priznal, da je to baron Baltazar Lang, sin bivšega trgovskega ministra, sedaj polkovnik v armadi in legacijski svetnik madjarskega poslanstva v Parizu. Jankovics je izrečno poudaril, da je z Langom konferiral na Dunaju, kako spraviti ponarejene bankovce v tujino med ljudi. Zadnji sestanek madjarskega poslanika Koranyija z ministrskim predsednikom Briandom je veljal izključno tej zadevi.

»Grof Teleki konferiral s ponarejevalcem Schultzejem.« Glavni strokovni svetovalec madjarskih falzifikatorjev je bil neki Schultze. O tem poroča berlinski »8 Uhr blatt«, da je bil Schultze pred leti zaposlen v petrograjski tiskarni bankovcev. Njegova naloga je bila predvsem ta, da je onemogočil falzifikate. Pod boljševiki se je zahtevalo od njega, da ponareja angleške funte. Schultze je to odklonil in prišel v Berlin, kjer je skušal prodati svojo patentirano iznajdbo proti ponarejanju vrednostnih papirjev in bankovcev. Ker pa ni našel kupcev, je prišil v velike denarne težave. Godilo se mu je zelo slabo in zato je prosil Schultze za službo pri budapeštanski Narodni banki. Leta 1924 je vzbudil Schultze z zanimivim članom o ponarejanju bankovcev pozornost madjarskih falzifikatorjev. Začetkom l. 1925 ga je dvakrat obiskal Windischgrätz, nakar je odpotoval Schultze iz Budapešte in ostal par mesecev odsoten. Njegov gmoten položaj se je obenem zelo zboljšal. Ko so madjarski časopisi že poročali o nekem gotovem Schultzeju, ga je obiskal večkrat neki tujec, o katerem je izjavila hčerka portirja, ko so ji pokazali fotografijo grofa Telekija odločno, da je bil identičen z grofom Telekyjem. Kmalu po teh obiskih je Schultze izginil iz Budapešte.

»Izjave francoskih policistov.« Zastopniki francoske banke s izjavili, da še vedno ni nekaj najvažnejših vprašanj razčiščenih. Dokler ne bodo točno znali, kje se nahajajo kličiji in kje je 6000 manjkajočih ponarejenih bankovcev, tako dolgo pri najboljši volji ne morejo odpotovati iz Budapešte. Ne samo v korist Francije, temveč vsega sveta je, da bodo vsi krivci brez ozira na politične posledice kaznovani, ker samo tako, je mogoče preprečiti, da se slične afere ne ponove.

Kratke vesti.

Značilen rezultat volitev v Srbiji. Pri občinskih volitvah v Kladovu, v krajinskem okraju so dobili Davidovičevi demokrati 169 glasov, radikali pa 1.

Nemški parlament je odklonil vladni zakonski načrt o povisjanju takse na tobak.

Vsled Stresemannovega govora je več italijanskih gledališč preklicalo dogovore z nemškimi umetniki.

V Barceloni je prišla policija na sled falzifikatorski bandi, ki je ponarejala španske tisočake.

Minister Pavle Radić je odpotoval v Prago na seminar zemljoradniške slovanske omladine.

Kongres industrijcev v Beogradu.

V torek se je vršil v Beogradu kongres industrijcev. Udeležili so se ga tudi številni javni funkcionarji.

Po pozdravnem govoru predsednika osrednjega odbora industrijskih podjetij Ignata Bajlonija je podal generalni tajnik Gjoka Čurčin poročilo o stanju našega gospodarstva in o vprašanju kredita in industrijskih obilgacij. Sledila je debata. Prvi govornik S. D. Aleksander je govoril o škodljivih posledicah porasta dinarja za našo industrijo. Povdarjal je dalje, da grozi naši industriji nadaljna škoda vsled trgovinskih pogodb z Italijo in Avstrijo. O kreditih ne more biti govora, dokler država sama ne dobi nobenih. Od ureditve dolgov Ameriki je pričakovati v tem oziru precej koristi. Bajloni je izvzval dalje, da je treba izposlovati, da potrdi ministrski svet čimprej pravilnik za izdajo industrijskih obilgacij. Predlagal je, da naj se izvoli poseben odbor, kateremu naj se poveri končna redakcija pravilnika. Za njim je govorilo o stvari še par govornikov, nakar je sklenila konferenca, da naj se odbor takoj izvoli. V odbor so bili izvoljeni Marko Bauer, dr. Suklje, Georgijević, dr. Despić in Vučićević.

Nato je poročal generalni tajnik o socialni zakonodaji. Ostro je kritikoval institucijo obrtnih inspektoratov. Zahteval je natančno določitev njihovega delokroga. Kar se tiče nedeljskega počitka, se izvajajo zadevne določbe do absurdnosti. Predlagal je, da se strnejo industriji zoper pretrana socialna bremena, ki jim jih nalaga država glede socialnega zavarovanja. Na njegov predlog je bila izvoljena posebna deputacija, ki bo predložila ministru za socialno politiko tozadevne zahteve industrijcev.

Dr. Gregorič je govoril o carinski politiki ter predložil načrt tozadevne resolucije. Aleksa Stanojević je zahteval prosti uvoz premoga za obratovanje domače industrije. Predsednik Bajloni je ugovarjal, češ, da je treba ščititi domačo produkcijo premoga. Izjema naj velja samo za obrate, ki vporabljajo koks in antracit. Zastopnik mlinske zadruge v Beogradu je zahteval dovoljno zaščito mlinske industrije.

S. A. Aleksander je izjavil, da od strani Jugoslavije o kaki kompenzaciji carin ne more biti govora, kajti naša mlinska industrija dela samo s 30 odstotno kapaciteto, vsled česar izgub ne more paralizirati z onimi koncesijami. Gregorič je podal dalje poročilo o mednarodni gospodarski konferenci ter predložil načrt resolucije v zvezi z diferencialno zaščitno carino v Avstriji.

Dalje se je razpravljalo o srednji evropski carinski uniji. Dr. Gregorič je povdarjal, da Jugoslavija srednjeevropski carinski uniji ne more pristopiti, temveč sklene lahko samo trgovinske pogodbe. Dalje je referiral o direktnih in indirektnih davkih, avtonomnih dokladah in takсах. V sledeči debati je povdarjal dr. Windischer potrebo štedenja v običnem gospodarstvu. Zahteval je tozadevno intenzivnejšo državno kontrolo.

Tajnik Miličević je referiral o prometnih vprašanjih. O njegovem referatu se je razvila živahna debata, v katero je posegel tudi Bora Popović, pomočnik prometnega ministra, ki je očrtal med drugimi tudi najbližje cilje prometne politike, nakar je predsednik zborovanja zaključil.

Včeraj in danes so delovale sekcije, ki bodo redigirale definitivni teks resolucij.

Sport.

Božanska Susanne Lenglen je zmigala v tennis borbi za prvenstvo sveta nad Američanko Wills, zmagovalko v pariški olimpijadi, s 6 : 3 in 8 : 6.

Italijanski težkoatlet. prvaki Gabetti, Galimberti in Tonani pridejo v kratkem na Dunaj, da se pomerijo z dunajskimi mojstri Stadlerjem, Treffny-jem in Aigner-jem. Tudi večkratni svetovni mojster Parižan Charles Rigoulot obišče v kratkem Dunaj; kot profesorional bo nastopil v cirkusu ali varietetu. Slednjč je profesor Desbonnet, vodja pariške šole za telesno kulturo, povabil dunajškega svetovnega mojstra Rudolfa Schielberga v Pariz, kjer dobi dragoceno darilo, če desetkrat zapored pravilno težno dvigne 100 kilogramov težko ročko. Mo težko šlo! Obetajo se torej velezanimive tekme.

Ameriška plavalka mis Geraghty je napravila nov svetovni rekord v plavanju v prostem stilu na 220 yardov v 2 : 44.6. Stari rekord je imela Angležinja James z 2 : 46.6.

Dne 15. februara so se končala tekmovanja v visoki Tatiri za čehoslovaško armadno mojstrstvo v smučanju. Zmagalec je bil češki Nemec, znani smučski mojster Wende s 55.60 točkami, 2. je bil Nemecky s 50.81 in 3. Purkert. Najdaljši skok sta napravila Wende in Purkert, namreč 45 m. Poljak Mückengrund je skočil 36 m. Francez Decant pa 24 m daleč.

Kakor smo zadnjič poročali, je v aeroplanu preletel Španec Franco s svojimi tovariši Al-da, Duzan in Rado Atlanik v 35 urah 20 min. Odplul je iz Španskega pristanišča Palos in pristal v Pernambuco. Od tu je nadaljeval svoj polet v Rio de Janeiro, 2150 km v 15 urah, iz Ria v Montevideo 2000 km v 12 urah 15 min, in iz Montevidea v Buenos Aires 230 km v 1 uri 20 min. Pot iz Španije v Buenos Aires, torej 10.250 km je preletel v 65 urah 35 min. Iz Buenos Airesa hoče Španec preleteti čez Ande v Chile, nato ob zane padni južnoameriški obali čez Panamo v padni južnoameriški obali čez Fundlanijo, Gren-Havano, Newyork, Novo Fundlanijo, Francijo landijo na Island, od tu v Anglijo, Francijo in končno v Palos, odkoder se je vzdignil. In cela pot odgovorja dolžini ekvatorja, t. j. 40 tisoč kilometrov. — Španci so seveda zelo ponosni na Franco. Ko je v Madrid dospela vest, da je Franco pristal v Buenos-Airesu, vest, da je kralj imenoval za dvornega komornika in razglasil obširno amnestijo, uradniki in šole so imele en dan prosti, duhovščina pa je priredila zahvalne maše.

Dnevne vesti.

PARALELA.

Ameriške oblasti so nedavno zaprosile pri naši vladi za podatke o rodbini Trojka Pavelića iz Veleša, ki je padel za časa svetovne vojne kot vojak v ameriški vojski. Ko je ameriška vlada dobila podatke, je poslala rodbini padlega vojaka 2400 dolarjev. Ob enem pa je vprašala našo vlado, koliko je treba še poslati denarja, da se zagotovi rodbini skromno življenje. (Seveda v ameriškem ne pa v našem ali pa celo primitivnem hercegovaškem smislu.)

Tako skrbi za rodbine svojih vojakov Amerika. Kako pa skrbi naša, o tem je vsaka beseda odveč, ker ta škandal bo skoraj svetovno znan.

Toda nekaj drugega bi pri tej priliki ome-

nila. Amerika in vse kulturne države ne delajo prav nobene razlike med svojimi invalidi. In rodbina v pozabljenem Velešu je ravno tako deležna dobrot ameriškega invalidskega zakona, kakor je teh dobrot deležna čisto koprna ameriška rodbina v New Yorku.

A pri nas? Eno je invalid iz prečanskih krajev in drugo je invalid iz srbijanskih krajev. Eno je vdova po prečanskem invalidu in drugo je vdova po srbijanskem invalidu.

In ta razlika je najbolj žalostna in za nas vse najbolj sramotna. Zakaj, ni večje krivice, kadar morajo še vdove in sirote spoznavati, da ni enakopravnosti.

— **Strokovni svet ministrstva prosvete.** Predvčerajšnjim se je vršila v ministrstvu prosvete prva seja novega strokovnega sveta. Razpravljalo se je o raznih prošnjah profesorjev in učiteljev.

— **Reorganizacija prosvetne uprave.** Minister prosvete St. Radić namerava prosveto upravo reorganizirati. Ukiniti hoče oblastne prosvetne oddelke ter ustanoviti neko prsto pokrajinskih direkcij. Najprej je bilo projektiranih šest pokrajinskih direkcij. Ta načrt pa je finančni odbor narodne skupščine odklonil, ker nima zakonite podlage. Sedaj se namerava ustanoviti šest prosvetnih inspektoratov, in sicer v Beogradu, Skopju, Sarajevu, Splitu, Zagrebu in Ljubljani. Glede tega projekta se pripravlja poseben zakonski predlog.

— **Izplačila nadur profesorjem so ukinjena.** Utemeljuje se odredba s tem, da je treba v bodoče za rešitev tega vprašanja spoznati razumna med prosvetnim in finančnim ministrom.

— **Nova telefonska zveza.** V najkrajšem času se vzpostavi nova telefonska zveza Beograd—Negotin—Romunska meja.

— **Zatiranje gosien in drugega škodljivega mrčesa.** Mestni magistrat ljubljanski opozarja posestnike in najemnike zemljišč na tozadevni razglas, ki je nabit po mestu.

— **Slovanski institut v Parizu** je dobil pravice obkrožnega inštituta ter postal s tem v smislu francoske zakonodaje iz narodnega društva pravna oseba, kar pomeni odlično priznanje.

— **Uporne krave.** Na Dunaju neomejeno gospodari socialno-demokratski šbénski svet, ki poskuša brezobzirno uveljaviti v praksi svoje nekdane teoretične nauke in zahteve. Med te spada tudi popoln nedeljski počitek. Popolnega nedeljskega počitka pa niso bili še deležni prodajalci mleka, ker so bile mlekarne tudi ob nedeljah odprte po dve uri. To pa socialnim demokratom v občinskem svetu ni bilo prav in so sklenili, da mora tudi v mlekarinah vsako delo ob nedeljah popolnoma počivati, ljudje naj si pa naroče že v soboto dvojno porcijo mleka. Vsi ugovori zdravnikov, da se bo mleko pokvarilo in da bodo trpeli zlasti otroci in starci, niso nič zalegli. Zalegel pa je upor krav, ki jih noben ferman ni mogel pripraviti do tega, da bi dajale ob sobotah dvojno količino mleka. Krave so rekly, da vsak dan enako ali pa nič in pri tem je tudi ostalo.

— **Stevilni izgon nezakleženih tujcev iz Amerike.** Vlada Zedinjenih držav pripravlja obširne odredbe, da očisti svoj teritorij nezakleženih tujcev. Iz vzhodnih držav bo deportiranih v kratkem nad 700 tujcev, prvi transport (200 oseb) odide že prihodnji teden. Po izjavi priselitelvenega komisarja Johnsona bo postopala vlada zelo rigorozno ter ne bo dopustila nobenih izjem.

— **Učiteljska imenovanja v ljubljanski oblasti.** G. minister prosvete je imenoval: Za stalne šolske upravitelje v Dobrovi pri Brezjah Lj. Kokota (II-2), v Jaršah M. Praprotnika (II-1), v Mengšu Iz. Smoleja (II-1), v Trzinu A. Arriglerja (II-2), v Križah pri Trzinu A. Reja (II-1), v Primskovem J. Slapničarja (II-1), v Školji Loki V. Zahradnika (II-1), v Šmartnem pri Kranju Fr. Keržiča (II-1), v Radečah pri Zidanem mostu VI. Poljanca (II-2), v St. Rupertu (Krško) M. Brežnjaka (II-2), v St. Rupertu K. Kisligerja (II-2), zovarja (II-2), v Laškem J. Pirkoviča (II-1), v na Zidanem mostu Lj. Pirkoviča (II-1), v Litiji Drag. Rostoharja (II-2), v Šmartnem pri Litiji M. Kovačiča (II-2), v Šmarju pri Ljubljani Fr. Musarja (II-1), v St. Petru pri Ljubljani I. Stupica (II-1), za stalno učiteljico v Dobrovi pri Kropi Mil. Bratina (II-2), za stalno učiteljico ženske osnovne šole v Kranju Fr. Šlapičarja (II-2).

— **Učiteljska imenovanja v mariborski oblasti.** G. minister prosvete je imenoval: Za stalnega učitelja moške osnovne šole Celje-okolice Josipa Jeršaja (II-2) in Branka Zemljčiča; za stalne šolske upravitelje: v Gotovljah Roberta Senica (II-2), v St. Jurju ob juž. žel. Frana Zagara (II-2), v Pirešci Avgusta Canjka (II-1), na Vrbskem Ivanu Ureka (II-1), v Črešnjevem A. Strigla (II-1), v Slov. Bistrici Fr. Bergeza (II-2), v Studencih J. Zivka (II-2), na Zg. Poljskavi J. Rajsnerja (II-2), na četrti mestni osnovni šoli v Mariboru V. Grčarja (II-1), v Gledovcih pri Murski Soboti Ambr. Rusijana (II-2), na Hajdini J. Lešnika (II-2), v Ormožu A. Rozina (II-1), v Središču Iv. Kajžera (II-1), v Slov. Gradcu Jos. Serbeca (II-2), v Šostanju Martina Vreč-

ka (II-2), v Podčetrniku K. Kobaleja (II-1) in pri Sv. Vidu pri Grobelnem Fr. Pogačnika (II-1).

— **Iz železniške službe.** Pri direkciji državnih železnic so imenovani: dr. Josip Tičar za šefa sanitetnega oddelka ing. Emil Krik za šefa oddelka za vzdrževanje pri gradbenem oddelku, ing. Ivan Miller-Petrič za šefa oddelka za signalna sredstva pri gradbenem oddelku, Fran Kunaver za šefa statističnega oddelka pri prometnem oddelku, ing. Rudolf Selak za šefa oddelka za nabave in razdelitev materiala pri gradbenem oddelku.

— **Iz poštne službe.** Amalija Eisenzopf je imenovana za telefonistko na pošti v Velikih Laščah.

— **Epidemija samomorilne manije med beograjskimi dijakinjami.** Te dni se je pripetilo v Beogradu zopet slučaj samomora dijakinje. Ustrelila se je dijakinja Roza Pavlovič, hčerka beograjskega trgovca. Samomor je izvršila pred stanovanjem advokata Milutina Stojadinovića. Vzrok: Advokat je deklanco zapustil, da si ima ž njo dete. To je že osmi slučaj samomora dijakinje v Beogradu tekom letošnjega leta.

— **Roparski napad na vlak pri Grosupljem** še vedno ni pojasnjen. Slej ko prej govore nekatere indicije zato, da je bil roparski napad fingiran, druge pa zato, da je bil res izvršen.

— **Zagoneten mrtvec.** Kot poroča »Hrvatski list« se je pripetilo v gozdu pri Svinjarevcu zagoneten slučaj, ki dosedaj še ni pojasnjen. Gozdni čuvaj je čul zvečer močno detonacijo. V temi se ni upal iti pogledat, kaj se je zgodilo. Šel je pa naslednje jutro in zagledal je moža brez glave, sedečega pod hrastom. Obvestil je oblast, ki je ugotovila, da gre za žrtev eksplozije bombe. Od glave ni ostalo drugega kot madeži krvi na vršičkih bližnjih dreves in koščeki možganov. Pri mrtvecu so našli še dve bombi in precejšnjo količino ekrazita, razen tega pa listino s 370 Din gotovine in na male koščke raztrgane ostanke papirja. Domneva se, da gre za komunisti, ki je nameraval izvršiti na bližnji železniški progi Zagreb—Beograd atentat, ki je pa ravnal z bombami tako neprevidno, da je našel pri tem smrt. Mrtveca so pokopali, ne da bi bilo mogoče ugotoviti njegovo identiteto.

— **Razkosano žensko truplo v kovačevu.** V Hamburgu so našli pred kratkim kovačev, v katerem se je nahajala spodnja polovica ženskega trupla. Gorenji del je bil vržen, kot se je izkazalo, v neki bajer. Policija je ugotovila, da je umorjena identična s 27 letno Heleno Thies, katero sta zadavila in razkosala s kuhinjskim nožem v njenem stanovanju njen mož, 25 letni trgovski pomočnik Linksin in isto toliko stara Agnes Heil. Morilca priznava, vračata pa na krivdo drug na drugega.

— **Velika malverzacije v mestni hranilnici v Karlovcu.** Sredi lanskega leta se je pričelo v Karlovcu sušljati o slabem finančnem stanju tamošnje mestne hranilnice. Stvar je prišla na ušesa velikemu županu, ki je odredil preiskavo. Revizija je trajala pol leta. Končno je bil ugotovljen primanjkljaj nad 4.000.000 dinarjev. Zakrival ga je v prvi vrsti s svojim samovoljnim poslovanjem ravnatelj Martin Čarič, ki je dovoljeval na svojo pest velike kredite brez vsake, oziroma brez zadostne garancije, špekuliral s hranilničnim denarjem na borzi, falzificiral knjige, si dal izplačati kot nagrado 5 odstotkov fiktivnega dobička in zagrešil še več drugih nekorektnosti. Stvar ima v rokah državno pravdnitvo.

— **Oficir napadel damo sredi ceste.** Te dni je šla v Osijeku soproga tamkajšnjega trgovca Simona Steina s svojim sinčkom mimo gostilne »Dalmatinska klet«. V istem trenutku je stopil iz lokala pijan podporočnik Dragoljub A., ki je napravil nedostojno opazko ter dami namežiknil. Ker je dobil od dame primeren odgovor, je reagiral s pestjo ter udaril gospo po levem očesu. Na njen krik so prihiteli pasanti, ki so navalili na neotesanega oficirja. Dama je šla z zateklim očesom k bližnjemu zdravniku, surovi Martov sin pa je pobegnil pred razdraženo množico nazaj v klet. Med tem je bil obveščen o stvari soproga, ki si je hotel poiskati od oficirja zadoščenja. Policija mu je zastavila pot. Zato je hotel priti v lokal pri drugem vhodu. Medtem pa je pobegnil oficir v varnem spremstvu nekega svojega tovariša in policije v neko privatno stanovanje. Ovadba je vložena.

— **Velika dedščina siromašne rodbine.** Josip Kolb, dninar v Veprovacu se je izselil pred 15 leti v Ameriko. Doma je zapustil ženo in dve hčeri. Sprva jim je večkrat pisal, kmalu pa je popolnoma umolknil in nihče ni vedel, kaj je z njim. V potu svojega obraza si je služila rodbina svoj bratki kruh. Te dni pa je dobila njegova žena od našega generalnega konzulata v Chicagu obvestilo, da je njen mož umrl ter zapustil premoženje v celokupni vrednosti okrog 100.000 dolarjev (5 milijonov dinarjev).

— **Napačna velika kneginja.** Kot znano, so se širile pred kratkim senzacionalne vesti, da se je pojavila v Nemčiji hčerka umorjene carske dvojice, velika kneginja Anastazija, ki je nastopala pod psevdonimom gospa Čajkovska. Sedaj je ugotovljeno, da gre za neko umobolno žensko. Ženska je bila velika kneginja Anastazija tako zelo podobna, da je padla neka bivša dvorna dama velike kneginje pred njo na kolena ter jo ogovorila s »carsko visokost«. Bivši ruski državni pravnik pl. Savič je ugotovil, da je Čajkovska iz Rige in žena nekega zločinca, ki je izvršil za časa nemške okupacije več umorov ter pobegnil pozneje na Rusko.

Ljubljana.

1— **Popelnica.** V noči od torika na sredo, točno ob 11. uri so jo naznamili ljubljanski zvonovi. Peli so z vsemi svojimi glasovi najlepšo spokorno pesem, toda pregrešni svet, ki se je zvečer zatekel v bajno Indijo ali pa je šel poslušat domačo harmoniko, jih ni slišal, ampak se je vrtil od Narodnega doma do Slona in od Slona do Zvezde in zopet na-

zaj do ranega jutra v divji predpusni razposajenosti. Popelnica so se zdavnej sipali pepel na glave ljudi, ki so ga najmanj zaslužili, pregrešni svet pa je bledeh lic in s kuštravimi lasmi lazil okoli zalag slaničkov, rusov in starih kvargeljev in tipal po žepih, če gre še en špricer. Slava botilij in ostrig je minila, živijo sodavica! Doma so pa tužne devočice žalostne gledale na pomečkane obleke in z brezmejno nevoščljivostjo razkrinkavale svojim mamicam zapeljive grdobije svojih prijateljic, katerim se je po temeljitim studiju življenjske knjige »Kako ga vlovim« posrečilo priti do tako težko pričakovane komande vsaj nad enim članom toliko iskanega društva samcev. Gospodarji sveta in nerazdružljivo posvečenih družin pa so s krvavimi očmi vstajali in otipavali svoje žepce, če bo še za arnika in če so našli še kje kakšnega pred strognimi očmi domačega lintverna skritega »kovača«, so jo ubirali urno baje v pisarne in po nujnih poslih, obstoječih v tem, da so hoteli na policijo povpraševati, če ni kaj narobe. Doma pa so se odpirale na stečaj široke omare, iz katerih je zijala puščobna praznina in samo duh lafendla je še spominjal na nekdajne zaklade perila, ki so se preselili pod varno okrilje dobrotovrne magistratne ustanove v Prečni ulici. Včeraj popoldne pa je začel objemati utrjeno Ljubljano težak postni spanec, ki bo trajal do tistih lepih dni, ko se bo zlobni pustni škrt preselil na deželo in v razna kopališča in zdravilišča »svoje si cipce lovit«.

Reklame ne potrebuje

O. BERNATOVIČ

ker se blago radi svoje kvalitete in cene samo priporoča!

1— **Mož s krinko.** Iz stene cerkvice sv. Florijana že dolgo let moli svojo glavo povodnji mož, ki drži v ustih cevko, iz katere je nekdanj tekla voda. Povodnji mož se zelo kisló drži, kakor bi hotel povedati, da voda ni dobra. Na popelnico sredo zjutraj pa so veseli ponočnjaki zakrili kisló obraz povodnjega moža z veselo se režečo krinko, v cevko pa so mu vtaknili cucelj, da je mož lahko srebal iz podstavljene razbite steklenice zadnje ostanke črnega dalmatina.

1— **Udruženje jugoslovenskih inženjerov i arhitekta** — Sekeja Ljubljana priredi 7. strokovno predavanje v petek, dne 19. februarja 1926, ob 20. uri v svojem družabnem lokalu v Ljubljani, Kongresni trg 1, II. nadstropje (poslopje »Kazine«). Predaval bo g. dr. ing. Miroslav Kasal o »Eksperimentalnem reševanju statično nedoločljivih sistemov z uporabo aparature »Nupubest«. Vabljeni so člani in po njih vpeljeni gostje. — Upravni odbor.

1— **V društvu »Sočac« v Ljubljani** predava v soboto dne 20. t. m. v salonu pri Levu univ. prof. g. dr. Lampert Ehrlich in sicer o temi: »Koroško vprašanje na mirovni konferenci v Parizu«. K temu aktualnemu predavanju vabimo »Sočance«, dobrodošli prijatelji in vsi iz zasedene Koroške. Začetek ob 21. uri zvečer. Vstop vsem prost.

1— **V močvirju bi bil kmalu utonil** 17-letni slaščičarski vajenec Vladimir Privšek. Predvčerajšnjim je fant našel na Barju, stoječega do vratu v močvirnem terenu, neki ribič. Rešil ga je in prepeljal so ga v bolnico. Kako je začel v močvirje, še ni pojasnjeno. Privšek je bil še včeraj nezavesten.

Posebna specialiteta vinske kleti Ljubljanskega dvora: Od petka 19. t. m. vsak dan od 5. do 8. ure zvečer apetitni predvečerni zakuski po zmernih cenah.

LJUBLJANA V LETU 1925.

Iz poročila mestnega fizikata.

(Konec.)

V šolskih počitnicah je odšlo na požitniške kolonije v Dovje, Metliko in Aleksandrovo do 200 otrok, za katere je prispeval mestni magistrat 7000 Din. To akcijo je vršil Pomladek Rdečega križa skupno s Kolom jugoslovenskih sester in mestnim magistratom.

Za vzdrževanje dnevnih zavetišč med šolskim letom je izdala mestna občina 78.199 dinarjev. Jeseni 1925 je pričela delovati mestna šolska zdravniška posvetovalnica, v kateri dobe starši oskrbe potrebne šolske mladine brezplačen zdravniški nasvet, neimoviti tudi zdravila.

Pomladek Rdečega križa je z denarno podporo mestnega magistrata nabavil umetno višinsko solnce, ki ga je postavila mestna občina v prostorih mestne šolske zdravniške posvetovalnice. Dosedaj se je solnčilo 156 otrok in sicer 1300 krat.

Mestna občina je torej tudi za socialno oskrbo zdravja otrok v minulemu letu storila z velikimi stroški dosti dobrega in prid našemu naraščanju.

Dnevna uporaba vode je bila največja dne 30. junija 1925 12.211 m³, najmanjša 18. januarja 1925 7929 m³, na posamezno osebo prebivalstva pride ta dneva 222 litrov, oziroma 144 litrov.

V mestni kopeli v Prečni ulici je bilo lani 36.326 obiskovalcev. Mestno kopališče ob Ljubljani je bilo odprto od 14. junija do 30. septembra, torej 109 dni. Radi zelo neugodnega vremena je bilo lani le 14 obiskovalcev.

Mestna cestna kanalizacija je sedaj dolga 34.300 metrov.

Stavbno gibanje je bilo 1925 minimalno:

Sezidanih je bilo po zasebnikih 26 hiš, izvršilo se je 11 adaptacij, ki so dale 15 stanovanj.

Stanovanjsko bedo je skušal gerentski svet ublažiti s tem, da je leta 1925. sezidal in oddal v uporabo 4 nove stanovanjske hiše za Bežigradom, v katerih je po 12 stanovanj z 1 sobo, kuhinjo, šrambo, drvarnico in deloma s podstrešjem. V vsaki hiši je skupna pralnica. Zida se še ena nova stanovanjska hiša s 14 stanovanji, vsako iz 2 sob, kuhinje, šrambe in pritliklin. V tej hiši bosta poleg pralnice tudi dve kopalnici. Z adaptacijami je mesto pridobilo 6 stanovanj; od teh imajo štiri po 2 sobi, 1 kuhinjo in pritlikline, dve stanovanji po eno sobo, kuhinjo in pritlikline. Pri vseh teh mestnih hišah so predvideni vrlovi in dvorišča. Za leto 1926. se bavi gerentski svet z velikopotezno stanovanjsko akcijo, o kateri je upati, da bo izdatno omilila pomanjkanje dobrih stanovanj.

V mestnem zavetišču v Japljevi ulici je bilo na dan po 200 do 250 oskrbovancev. Povečano zavetišče se je izkazalo za premajhno in bo misliti na povečanje zavoda.

Stanovanjske razmere so se le malo zboljšale; še vedno je veliko pomanjkanje malih zdravih stanovanj. Manjka še približno 600 stanovanj.

Število gostilnic v mestu narašča. Po podatkih mestnega dohodarstvenega urada se je leta 1925. uvozilo v Ljubljano vina 3 milijone 201.085 l, sadnega mošta pa samo 20.577 l, piva 1.328.935 l, žganih pijač 100.167 litrov, vina v steklenicah in šampanjca 18.983 steklenic.

Pokopališče pri sv. Krištofu se je koncem leta 1925. popolnoma opustilo in je prenehalo tudi pokopavanje mrličev v grobnicah. Upravljalca se bo do nadaljnjega samo še mrtvašnica. Načrti za novo mrtvašnico in mrtvaško vežo so že izvršeni in je vsa zadeva v razpravi.

Koncem svojega poročila povdarja mestni fizikat nujno potrebo ljudskih kopališč, novih javnih stranišč in higijenske modernizacije pobiranja smeti. Tudi kanalizacijo Sp. Šiške in Trnovega bo treba čimprej začeti.

PREDPUST 1926.

Amerikanci so obljubili za letošnji predpus konec sveta. Napovedana katastrofa in senzacija je izostala, iz tega in iz drugih vzrokov pa je bil letošnje predpus kljub vsemu živahen.

Pričelo se je že decembra, no takrat le bolj v solidnem tonu, brez mask. Silvestrovi večeri na vseh koncih in krajih so že bili prva znamenja bližajočega se konca sveta. Dalje prireditve Jadranske straže, pravoslavne občine, raznih sokolskih, orlovskih, tamburških, političnih in nepolitičnih društev. Pojavljale so se prve maske, ki so se v februarju čudovito razmnožile. Vrhunec vsega pa je bilo na pustno soboto, nedeljo in na praznik vseh pametnih v torek. Internacionalni železničarji so se zabavali v nacionalnem »Narodnem domu«, nacionalni železničarji pa so se zadovoljili z internacionalnim protestom. Grafiki so plesali v Kazini, tam je bilo mnogo mefistov, pierrotov in škrtov, le tiskovnega ne.

Skrumni »Slavček« je popolnoma napolnil neskrumno Unionsko dvorano in izpraznil marsikatero skromno in neskrumno mošnjico. V torek pa so bili »tradicionalni« na vrsti. Ljubljanski Sokol je zopet enkrat okupiral »Narodni dom« od praga do tistega skritega kotička na levem zgornjem hodniku. Ali v bajni Indiji je menda res malo maharadž in tudi na Sokolski veselici ne more biti kar vsako indijski princ. No zato pa je bilo dovolj drugih kostumov: Pata brez Patachona, do ljubskega španskega torrea in že historične vrtnarice in ciganke. — Mesarski ples v Kazini tudi spada že med tradicije. To je upošteval tudi gerentski svet in druge svetne oblasti, neposvetne ga niso marale.

Se drugje so bile zabave. Pri »Mačku« se je končala s kolosalnim mačkom, kakor menda tudi drugje ter se je na ta način ustvarilo sijajno spokorno razpoloženje za Popelnico. Ta dan gredo Splitčani na svoj edini izlet iz ljubljenskega Splita, pošten kristjan prične gledati klobase le od daleč ter komaj čaka Velike nedelje, ko bo spet smel v njem vstati apelit po mesu, no do takrat pa se tolaži z arniki, raki in »rusic«. Naval v zastavljalnice pojema, predurji niso več tako visoki. Enoličnost ljubljanskega dneva se zopet uveljavlja, za izpremembo skrbi edino dogodek, ki se ga vsak dan prevrne le polovica.

OBJAVA.

Radi pomnožitve stanja rib, prepovedujem izvrševanje ribolova na vsa dosedaj izdana dovoljenja v revirju Kranjske mestne občine št. 14, Kokra od Pavšlarjevega jezua v Kranju do jezua tovarne Zabret v Britofu ter vseh njenih pritokov, pripadajočih temu revirju.

Ob enem opozarjam vs. illegalne ribiče tega revirja, ki so se dosedaj vedno zanašali na odpustljivost prejšnjega zaupnika, da jih bodejo moji nadzorovalni organi brezobzirno zasledovali in ovadili orožništvu.

Kranj, 17. februarja 1926.

Rudolf Jeglič

zakupnik ribolova, Kokra št. 14.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,

sreda, 17. februarja 1926.

Vrednote: Investicijska posojila iz l. 1921 den. 76, bl. 78; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 275, bl. 278; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 204; Ljubljanska kreditna ban-

ka, Ljubljana den. 200; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 105; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 125; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 110; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 90, bl. 100; »Sešire, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 115, bl. 120, zaklj. 115.

Blago: Hrastovi hlodi od 25 cm napr., media 35 cm, I., II., fco vag. namembna postaja 2 vag., den. 450, bl. 450, zaklj. 450; smrekovi hlodi od 25 cm napr., media 35 cm, 4 m dolž., fco namembna post. 2 vag., den. 225, bl. 225, zaklj. 225; bukova drva, suha, fco vag. n. p. 1 vag., den. 20, bl. 20, zaklj. 20; bukova drva, suha, zdrava, 1 m, fco vag. meja den. 25; hrastova drva, suha, zdr., 1 m, fco vag. n. p. 1 vag., den. 17.50, bl. 17.50, zaklj. 17.50; hrastova drva, suha, 3/4 meterska, 1/4 podmeterska, z odpadki od dog, do 15% okroglice, fco vag. Postojna tranz. blago 21.50; Bordonali smreka, jelka, na živ rob rezani, s tolerance male oblike, 20x21, 20x24, 24x30, 26x32 cm, od 4—10 m, prim.

asortirani, fco vag. nakl. post. den. 425; letve, smreka, jelka 25/45, 4 m, fco vag. n. p. den. 435; hrastove podnice 43 mm 2.65 m in 53 mm, 2.80 m, od 18—28 cm, fco vag. Post. tranz. bl. 1300; hrastovi neobrobjeni plohi 90, 110, 130 mm, od 2.50—6 m, večina nad 3 m, od 30 cm šir., fco vag. Postojna tranz. bl. 1100; remelnji, smrekovi in borovi, 7/7 in 8/8 cm, od 4.0, 5, 5.50 in 6 m, fco vag. Postojna tranz. bl. 600; orehovi plohi, neobrobjeni, obeljeni, od 40, 60, 80, 100 mm, večina od 40 in 80 mm, od 1.50 m napr. od 5 m, fco vag. nakl. post. bl. 1400; fco skladišče Sušak bl. 1500; bukovi železniški pragoji: 2.51 do 2.60 m, 13 1/2 x 23 x 14 cm den. 30; 2.45 m, 12 1/2 x 22 x 12 1/2 cm den. 25, fco nakl. post. — Premog: Kal. ca 7000 antracit, Orle, fco vag. Škofljica kosovec za 1 tono bl. 500; kockovec za 1 tono bl. 450; orehovec za 1 tono bl. 400; zdrob za 1 tono bl. 350. Kal. ca 4800, fco vag. Ormož: kosovec nad 60 mm za 1 tono bl. 200; kockovec 35/60 mm za 1 tono bl. 240; orehovec 20/25 mm za 1 tono bl. 210; zdrob 10/20 mm za 1 tono bl. 190. Kal. ca 3500, fco vag. Novo mesto: kosovec za 1 tono bl. 170; kockovec 100 mm za 1 to-

no bl. 150; orehovec 50 mm za 1 tono blago 140; zdrob za 1 tono bl. 130; rovní za 1 tono bl. 120. — Zito in poljski pridelki: Pšenica bačka, fco nakl. post. bl. 295; pšenica srem-ska, fco vag. nakl. post. bl. 290; Činkvanti Belje, par. Ljubljana bl. 232.50; Činkvanti merkantilni, par. Ljubljana bl. 227.50; pol-činkvanti novi, par. Ljubljana bl. 202.50; koruza času prim. suha, fco vag. Ljubljana za marec 2 vag., den. 154, bl. 154, zaklj. 154; koruza času prim. suha, fco vag. post. blago 123; koruza času pr. suha, fco vag. ban. p. bl. 118; koruza inzulanka, času prim. suha, fco vag. medjim. post. bl. 165; koruza, um-suš., fco vag. bačka post. bl. 142; koruza umetno sušena, fco Postojna tranz. bl. 182; koruza (Mahlmais), fco bar. post. 1 vag., den. 155, bl. 155, zaklj. 155; koruza (Mahl-mais), Zagreb par. 2 vag., den. 167.50, blago 167.50, zaklj. 167.50; ječmen, 62 kg, fco vag. bačka postaja bl. 155; ječmen spomlad. pivovarna, 66/67 kg, par. Ljubljana bl. 260; oves rešetani, fco slav. postaja bl. 190; oves semenski madij. Ligo, fco Čakovec blago 300; ajda domača, fco vag. prekm. post. bl. 260; rž domača, fco vag. prekm. postaja bl.

210; rž, 71/72 kg, par. Ljubljana bl. 220; proso rumeno, fco vag. prekm. post. bl. 210; proso rumeno medjim., fco Ljubljana blago 220; otrobi drobnji, pšenični, fco vag. nakladalna postaja Vinkovci bl. 115; otrobi drobnji, pšen., par. Ljubljana bl. 140; ječice, zlatumene, fco vag. dol. p. den. 250; konop-lja v steblih, fco vag. slav. post. bl. 90. — Gradbeni material: Ia Portlandcement »Sala-na-Tour«, fco vag. Solin: v jutavrečah po 50 kg bl. 40; v papirnatih vrečah po 50 kg bl. 45; v sodih po 150, 180, 200 kg bl. 52.50.

BORZE.

Zagreb, dne 17. februarja. Devize: New-york ček 56.672—56.972, London izplačilo 276.18—277.38, Pariz 207.5—209.5, Praga 168.18—169.18, Curih 1094—1098, Milan izplačilo 228.77—229.97, Berlin 1351.9—1355.9, Dunaj 798.8—802.8.

Curih, dne 17. februarja. Beograd 9.13, Newyork 519.25, London 25.2525, Praga 15.37, Pariz 18.81, Milan 20.945, Bukarešta 2.215, Dunaj 73.075, Sofija 3.70, Berlin 123.62, Budimpešta 0.007275.

Jack London:

Morski vrag.

Bilo je že prepozno. Planil sem proti vrvi, da bi se ga oprijel, kar me je objela pogrezajoča se stena vode. Kar se je zgodilo za tem, me je silno zbegalo. Bil sem pod vodo, se dušil, potapljal. Voda mi je izpodnesla noge, me prevračala in prekucevala in plavila naprej, da sam nisem vedel kam. Večkrat sem zadel ob trde predmete in enkrat sem s strašno silo butnil s kolenom ob nekaj. Tedaj pa je poplava iznenada usahnila in zopet sem dihal sveži zrak. Voda me je bila splavila proti kuhinji in okoli stopnic v medkrovje od veterne strani v odvetrno odtočino. Bolečine v kolenu so bile tako silne, da nisem mogel stopiti na tisto nogo, ali vsaj mislil sem, da ne morem stopiti nanjo. Prepričan sem bil, da sem si zlomil nogo. Tedaj pa se je oglašil kuhar, ki je zavpil skozi odveterna kuhinjska vrata:

»Hej! Nikar vendar ne porabi vse noči za tako pot! Kje pa je lonec? Je zletel čez krov? Preklete prav bi se ti godilo, če bi si bil zlomil še vrat!«

Posrečilo se mi je, da sem se postavil na noge. Veliki lonec za čaj je bil še vedno v moji roki. Odšel sem v kuhinjo in ga izročil kuharju. Ta pa je bil živa nevolja, resnična ali narejena.

»Bogme si ti neroda. Rad bi vedel, za kako rabo

si sploh. Kaj? Povej mi za kako rabo si vendar. Niti malo čaja ne more nesti na zadnji del ladije, ne da bi ga zlit. No, sedaj ga moram še enkrat kuhati.«

»Kaj pa tako ponosljivaš?« se je z obnovljeno jezo zadiril vame. »Ker si se malce udaril v bedro, kajne, mamini carteljček.«

Jaz sem nisem ponosljival, dasi mi je obraz utegnil biti naguban bolečin. Vendar sem napel vso svojo voljo, stisnil zobe in odkrevljal od kuhinje do kabine in od kabine v kuhinjo brez vsake nove nezgode. Dobriček tega pripetljaja je bil dvojen: ranjeno jabolko na kolenu, ki ga nisem mogel lečiti in ki mi je dolge mesece povzročalo velike bolečine, pa priimek »klada«, ki mi ga je bil dal Wolf Larsen. Odslej me na ladiji nikdo ni klical z drugim imenom, tako da mi je ta priimek postal del mojega mišljenja, da sem se ga do-dobra privadil in se sam smatral klado, kakor da bi bil v resnici klada tedaj in vedno v vsem prejšnjem življenju.

Streči pri mizi v kabini, kjer so sedeli Wolf Larsen, Johansen in levci, ni bila lahka naloga. Kabina je bila majhna in kretanja po njej — gibati sem se moral venomer — mi silno zibanje in guganje ladije ni olajševalo. Najhujši utisek pa je name delalo popolno pomanjkanje vsakega sočutja pri ljudeh, ki sem jim stregel. Skozi obleko sem čutil, kako mi je koleno vedno bolj otekalo, in bolečine so bile tolike, da mi je slabo prihajalo in sem omedleval. Tupatam sem videl

v kabinskem zrcalu svoj obraz, ki je bil bled kot zid in popačen od bolesti. Vsi so morali videti moje stanje, toda nikdo se ni oglašil radi tega niti se zmenil zame, tako da sem bil pozneje, ko sem pomival posodo, skoraj hvaležen Wolfu, ko je dejal:

»Ne daj, da bi ti taka malenkost delala nadloge. Sčasoma se že privadiš takih reči. Mogoče se celo malo pohabiš, vendar se boš že naučil hoditi po lastnih nogah.«

»Nemara bo to tisto, čemur praviš neverjetno, pa resnično, kaj?« je pristavil.

Bil je videti zadovoljen, ko sem prikimal in kot po navadi odgovoril: »Da, gospod.«

»Skoraj bi dejal, da si nekoliko več književnih reči. Kaj? Pa dobro. Se bova včasih malo pomenila c tem.«

Po teh besedah se ni več zmenil zame, mi pokazal hrbet in odšel po palubi.

Ko sem tisto noč dovršil neskončno vrsto dela, so me poslali spat v medkrovje, kjer sem si postlal v ležišču, ki je bilo varno. Bil sem vesel, da sem bil prost odurne navzročnosti kuharja in da sem se vlegel. Obleka se je v veliko moje začudenje posušila na meni, ne da bi čutil kako znamenje prehlada, niti vsled tega, ker sem se bil premočil ta dan, niti vsled tega, ker sem bil toliko časa v vodi potem, ko se je bil Martinez potopil. V navadnih okoliščinah bi po vsem, kar sem bil pretrpel, potreboval pestelje in zdravniške pomoči.

Vabilo na

46. OBČNI ZBOR

Kmetске posojilnice ljubljanske okolice

registrovane zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani, ki bo

v četrtek, dne 4. marca 1926 ob 15. uri v sejni dvorani posojilnice v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 18.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo ravnateljstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev letnega računa.
5. Razdelitev dobička.
6. Volitev predsednika, podpredsednika in 3 članov načelstva.
7. Volitev 3 članov nadzorstva.
8. Predlogi združnikov.

V LJUBLJANI, dne 15. februarja 1926.

Srajce, promenade bele in barvaste, ovratnike

vseh vrst in fason, pentlje, samoveznice, žepne robce, nogavice v raznih barvah za gospode in dame, naramnice, toaletne potreščine, svilene trakove, čipke in vezeno. Nizke cene. — Velika izbira samo pri

JOSIP PETELINC-U - LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta štev. 1a, II. nadstropje.

MALI OGLASI

Črna oglasom do 20 besed Dln 5—, vsaka nadaljna beseda 30 par.

KOKS - ČEBIN

Woltova ulica 1/II. - Telefon 56.

Daljnogled

se prodaja za ceno 200 Din. — Naslov pove uprava lista.

Kot praktikant

tehtim vstopiti h kakemu ljubljanskemu podjetju. Imam pisarniško prakso ter sem popolnoma zmožen knjigovodstva, korespondence, strojepisja, stenografije, vešč sem perpektivno slovenskega in hrvaškega jezika. — Ponudbe prosim na upravo lista pod: »Marjiva«.

Vrtnarske zadeve

posreduje

Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju

Vsak dan

namočeno polenovko

se dobi v trgovini Kovačič-Japelj, Ljubljana, Kongresni trg.

Stekleno

strekano opako imajo stalno v zalogi Združene opekarne d. d. Ljubljani.

Gorenjskega krompirja

večje ali manjše množine postavi na dom. Pišite dopisnico na upravo lista pod: »a 1.35 Din«.

Odda se

takoj klet suha za skladišče. Naslov pove uprava lista.

Polenovko namočeno Marinade vseh vrst po najkonkurenčnejših cenah kakor tudi morske in sladkovodne ribe dobite vsak dan v specialni trgovini

„RIBA“

Ljubljana, Gradišče 7.

Gospod

kateri je absolvirat trgovski tečaj ter ima eno leto pisarniške prakse, išče službe. Gre tudi eden do dva meseca brezplačno. — Ponudbe prosim na upravo lista pod »Dobra moč«.

Naročajte in širite **NARODNI DNEVNIK**